

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р инж. Велико Панчев Петров,
професор в катедра „Артилерия“ във факултет „А, ПВО и КИС“,
при НВУ „В. Левски“, гр. Шумен, ул. „Карел Шкорпил“ 1.

**на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична
длъжност „професор“**

за щатно осигурена академична длъжност за военнослужещ в катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ във Военна академия „Г. С. Раковски“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, по научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, по учебни дисциплини: „Използване на въоръжените сили в мисии, съвместни операции и многонационални кампании“, „Планиране на операции в НАТО“, „Операции в отговор на кризи“, „Всеобхватният подход на НАТО при управлението на кризи“ и „Оперативно изкуство в многонационални съвместни операции“, обявен със заповед на Министъра на отбраната на Република България № ОХ-324/25.04.2023 г. и обнародван в „Държавен вестник“ бр. 47/30.05.2023 г.

на единственият кандидат в конкурса:

полк. доц. д-р Стоян Георгиев Стойчев, доцент в катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ във Военна академия „Г. С. Раковски“.

София

2023г.

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка от рецензента?

Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, по научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, се провежда при спазване на всички законови и процедурни изисквания при участието на един кандидат – полк. доц. д-р Стоян Георгиев Стойчев.

В конкурса кандидатът е представил обща научна продукция както следва:

– дисертация, автореферат и 3 доклада, които са рецензирани при получаване на образователната и научна степен „доктор“ и не се предлагат за рецензиране за настоящия конкурс;

– монография (хабилитационен труд) – 1 бр. в обем от 192 стр.;

– монография – 1 бр. в обем от 176 стр.;

– публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд – 1 бр. в обем от 148 стр.;

– статии и доклади, публикувани в нерелевантни списания с научно рецензиране – 3 бр. в обем от 24 стр.;

– участие в колективи за разработване на доктринални документи в областта на сигурността и отбраната – 3 бр.

Представени са за рецензиране общо 6 труда с общ обем 540 стр. От общия списък от приетите за рецензиране материали всичките 6 броя са авторски.

Според направения от мен преглед, всички представени за оценка по конкурса научни трудове отговарят на законовите изисквания и не повтарят публикациите, представени за участие в предходни конкурси. Предложените за рецензия научни трудове приемам напълно, тъй като те изцяло отговарят на темата на обявения конкурс и представят автора като сериозен и задълбочен изследовател.

В справка за цитиранията е посочено отражението на научните публикации

на кандидата в литературата с общо 15 броя известни цитирания.

Съгласно приложената справка кандидатът е участвал в международен проект – Международно научно изследване „Оперативна архитектура на системите С4ISR“.

Кандидатът е бил ръководител на осем успешно защитили докторанти и ръководител на четиринадесет успешно защитили дипломанти.

Представената справка по смисъла на чл. 2 б, ал.1 от ЗРАС РБ за изпълнение на минималните национални изисквания с приложени съответни доказателства, включени в представената научна продукция по групи показатели и брой точки от полк. доц. д-р Стойчев показва общ брой от 815 точки от групите показатели, което превишава изискуемите 550 точки за заемане на академична длъжност „професор” в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.2. „Военно дело“.

Не са ми известни факти, които да поставят под съмнение автентичността на трудовете и приноса на автора им. Цялостният анализ на продукцията на кандидата показва, че той е утвърждаващ се изследовател по тези проблеми, а заглавията, представени за рецензия, напълно покриват академични изисквания и стандарти.

2. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Полк. доц. д-р Стоян Георгиев Стойчев завършва ВНВАУ „Г. Димитров“, гр. Шумен през 1988 г. специалност „Земна артилерия и ПТУРС” и придобива квалификация: офицер от артилерията. От 1988 г. до 1990 г. е командир на взвод, от 1990 г. до 1997 г. е командир на самоходна артилерийска батарея, от 1997 г. до 1998 г. е началник на щаба на самоходен артилерийски дивизион в различни военни формирования от Българската армия. Успешно завършва ВА „Г. С. Раковски“ през 2000 г., специалност „Оперативно-тактически – Ракетни войски и артилерия“. От 2000 г. до 2005 г. последователно е старши-помощник началник на отдел „Ракетни войски и артилерия“, заместник-началник на отдел „Ракетни войски и Артилерия“, старши-помощник началник на отделение „Оперативно“ в

Командване „Запад“ и помощник началник на отдел „Развитие на Сухопътните войски“ в управления „Планиране и развитие на СВ“ на Главния щаб на СВ.

От 2005 г. е докторант в редовна форма на обучение към катедра „Сухопътни войски“, а през 2008 г. успешно защитава докторантура по научна специалност 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили“ във ВА „Г. С. Раковски“. От септември 2008 г. е старши асистент в катедра „Военна стратегия“, а от юни 2010 г. е главен асистент последователно в катедра „Съвместни операции“ и катедра „Оперативно изкуство“. От 2012 до 2013 г. е на Наблюдателна мисия на ЕС в Грузия. От 2013 г. до 2014 г. е главен асистент в катедра „Оперативно изкуство“. През 2014 г. е на Мисия на НАТО „Международни сили за поддържане на сигурността“ Кабул, Афганистан.

От май 2015 г. е доцент в катедра „Оперативно изкуство“, а от юни същата година е началник на катедрата. От юли 2016 г. е доцент в катедра „Съвместни операции и планиране“ и началник на същата катедра. От януари до октомври 2019 г. заема длъжността Декан на факултет „Национална сигурност и отбрана“. От октомври 2019 г. и до настоящия момент е началник на катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ във Военна академия „Г. С. Раковски“ гр. София.

Преминава през няколко курса на обучение и те са следните: курс щабен за офицери от всички родове войски, курс за първоначално обучение по защита на класифицираната информация, курс по военна стандартизация, курс Методика на военно-научните изследвания, курс по английски език II-ро и III-то ниво, курс по подготовка на военнослужещи от ВС на Р България за участие в наблюдателната мисия на ЕС в Грузия, курс по подготовка на военнослужещи от ВС на Р България за участие в операцията на Международните сили за поддържане на сигурността в Афганистан, Стратегически курс на английски език и три онлайн курса в Училище на НАТО в Оберамергау, Германия. Всичко това допринася за неговото израстване в кариерата, където той умело съчетава теоретичната си подготовка с практическите си умения, което му позволява да се изяви като отличен педагог-лектор, ръководител на семинарни и практически занятия.

Представените за рецензия трудове са публикувани в списание „Национална сигурност“. Същите се отличават с академичен, професионален и достъпен за читателя стил.

Анализът на предоставените за рецензиране научни трудове сочи, че кандидатът е съсредоточил своите научни търсения и изследователски интереси в няколко **тематични направления**:

1. Изследвания по проблемите на **съвместните операции и тяхното планиране в стратегически аспект**. Представените публикации са базирани на изследване и анализиране на тези операции и на основните действия, ангажименти, процеси и процедури, касаещи тяхното планиране на стратегическо ниво в НАТО. Трудовете в това тематично направление са: монография (хабилитационен труд 3.1.) и статия (7.2.).

2. Изследвания в сферата на **операциите в множество домейни**, свързани предимно със съвместните операции и еволюцията на оперативното изкуство, чрез развитие и прилагане на концепцията за този вид операции, явяващи се и нова форма за използване на военния инструмент на мощ от НАТО, както и интеграцията му с останалите не военни инструменти на мощта: дипломатическия, икономическия и информационния. Трудовете в това тематично направление са: монография (4.1.) и статия (7.3.).

3. Изследвания по проблемите на **мирът и мироопазването**, свързани предимно с възможностите на международните организации да вземат решение и да проведат впоследствие една операция за поддържане на мира (ОПМ), в нейните различни видове. Трудовете в това тематично направление са: книга на базата на защитен дисертационен труд (5.1.) и статия (7.1.).

Представените за рецензия трудове от полк. доц. д-р Стойчев се отличават с разглеждане на актуални за военната теория и практика проблеми, очертават една последователна и системна научна дейност на кандидата и са пряко свързани с тематичната област на обявения конкурс. Внимателния анализ на научната му продукция, позволява полк. доц. д-р Стойчев да бъде определен като последователен изследовател и професионален педагог, популяризиращ научните

си изследвания и постижения в сферата на сигурността и отбраната. Натрупаният професионален опит като командир и преподавател, изследовател и новатор са намерили пряко отражение в научната му продукция и съответстват напълно на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление „Военно дело“.

3. Становище относно наличието на плагиатство.

Разгледаните по-горе авторски научни публикации показват, че кандидатът е проучвал, анализирал и систематизирал информация, свързана с недостатъчно изследвани проблемни теми, използвайки голям брой източници.

Експертната ми оценка е: липсват данни за плагиатство. В процеса на работа като член на Научното жури нямам информация да е получен неанонимен и мотивиран писмен сигнал за установяване на плагиатство в публикациите на кандидата по конкурса.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

В настоящия момент полк. доц. д-р Стоян Георгиев Стойчев е доцент в катедра „Съвместни операции и планиране“ на Военна академия „Г. С. Раковски“. Съгласно приложените справки, преподава по няколко основни дисциплини, по важните от които са: използване на въоръжените сили в мисии, съвместни операции и многонационални кампании; оперативно изкуство в съвместни и многонационални операции; планиране на операции; операции в отговор на кризи; съвместни операции; всеобхватен подход в НАТО при управлението на кризи и основи на оперативното използване на въоръжените сили.

Сравнителният анализ на учебните дисциплини и разработените трудове показва, че учебната и научно-изследователска дейност на кандидата се съчетават в продуктивно творческо единство. Кандидатът владее английски език на ниво 2+.2+.2+.2+. по изискванията на STANAG 6001.

Личните ми наблюдения позволяват да определя полк. доц. д-р Стойчев като отлично подготвен, старателен и ерудиран офицер и преподавател с натрупан положителен опит, висока обща култура, новаторски дух и развито чувство за отговорност.

5. Основни научни резултати и приноси.

Основните резултати на кандидата са с научен и научно-приложен характер и могат да се сведат до следното.

5.1. В тематично направление – съвместните операции и тяхното планиране в стратегически аспект:

– изследван и анализиран е подходът на НАТО към прилагането на принципа на Всеобхватния подход при подготовка и провеждане на всяка една съвместна операция/кампания от него, и е разкрие връзката му с прилагането на различните инструменти на съюзна мощ в тях (3.1.);

– изследван и анализиран е контекстът на НАТО за подготовка и провеждане на съвместни операции и кампании, като при това са разкрити същността, съдържанието и възможните цели на операциите/кампаниите, и са определени ролята и значението на принципите, функциите и нивата на съвместни операции при постигане на стратегическите цели и реализиране на крайното състояние в тях (3.1.);

– изследван и анализиран е процесът за управление на кризи в НАТО и процесът за планиране на операциите в НАТО на стратегическо ниво, като е разкрита връзката и взаимозависимостите между тях (3.1.);

– изследван и анализиран е процесът на всеобхватно планиране на операциите на стратегическо ниво в НАТО, като при това са разкрити неговата организация, основните процеси, процедури и координации в него и са посочени основните действия, които НАТО провежда на стратегическо ниво във всяка една негова фаза и крайните продукти от тях (3.1.);

– изследвано и е разкрито, че процесът на извличане и дефиниране на поуците от практиката от всяка една операция, проведена от Алианса е неизменна част от прилагането в тях на принципа на всеобхватния подход (7.2.).

5.2. В тематично направление – операциите в множество домейни:

– изследвана е концепцията за операциите в множество домейни (ОМД) и е разкрие връзката ѝ с останалите оперативни концепции в НАТО и в страни-членки на НАТО (4.1.);

– изследвани и анализирани са основите на операциите в множество домейни (ОМД), като са разкрити същността, съдържанието и водещите принципи на тези операции, а така също са разкрити оперативната рамка и оперативния подход при провеждането на една такава операция (4.1.);

– изследвани и анализирани са етапите и функциите на една ОМД и тяхното развитие, като при това е разкрита връзката на концепцията за ОМД с други оперативни концепции и възможното развитие на способностите (както военните, така и политическите, и гражданските) чрез тях (4.1.);

– изследвани са предизвикателствата и проблемите при провеждане на една ОМД с използването на системи и платформи, с изкуствен интелект (ИИ), като е разкрито бъдещето на стратегическата конкуренция и на воюването като нейн основен елемент (4.1.);

– извършено е изследване и развитие на военните действия от НАТО в хоризонта до 2040 г., като са анализирани петте императива, заложили като основа на фокусирането и на синхронизирането на усилията за развитие на военния инструмент на мощта на Съюза НАТО: когнитивното превъзходство; влиянието и проекцията на мощ; командването в множеството домейни и през (между) всички тях; многопластовата устойчивост и интегрираната отбрана в множество домейни (7.3.).

5.3. В тематично направление – мирът и мироопазването:

– анализирани са на теоретичните постановки и различните подходи на водещи международни организации за вземане на решение за провеждане на ОПМ, като е предложена актуализирана класификация на същите и се определи същността, ролята и значението на една ОПМ в системата на по-широките операции в отговор на кризи (ООК) (5.1.);

– изследвани са принципите на подготовка и провеждане на дадена ОПМ, на чиято основа се реализира подготовката на формирования от ВС на страната ни за участие в такава операция и на тази основа са предложени насоки за подобряване на същата (националната подготовка) (5.1.);

– изследвани и анализирани са възможните фази и етапи при провеждането

на една ОПМ от многонационални сили/формирования и на база на анализите са разкрити основните дейности и задачи, изпълнявани от многонационални формирования, в хода на различните фази на операцията(5.1.);

– разкрито е нивото на амбиция и конкретните ни съюзни ангажименти и задачи на ВС на Република България, изпълнявани във войсково формирование многонационална бойна група (7.1.).

Трудовете представят кандидата като приет и утвърден експерт по споменатата проблематика, което е потвърдено от активната му преподавателска и изследователска работа по тези проблеми.

6. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

В съответствие с възприетото условно групиране на приносите в три тематични направления в трудовете на полк. доц. д-р Стойчев и техния анализ, може да се направи извода, че те основно покриват диапазона от науката включващ изследване на съществуващи, обогатяване и доразвиване на съвременни теории, изследване и обогатяване на теорията и практиката на военната наука по въпросите на съвместните операции и тяхното планиране в стратегически аспект, операциите в множество домейни и мирът и мироопазването. Те носят както научен, така и практико-приложен характер. От гледна точка на военната наука посочените приноси са полезни, оригинални и значими.

Разработените от полк. доц. д-р Стойчев две монографии и книгата на базата на защитен дисертационен труд намират широко приложение в учебния процес на Военна академия „Г. С. Раковски“. Научните трудове на кандидата се явяват база за бъдещи научни разработки и с успех могат да се използват при подготовката на слушатели обучаващи се във ВА „Г. С. Раковски“.

7. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата

Проследявайки развитието на научното израстване на полк. доц. д-р Стойчев, ми позволяват да изразя убедеността си, че посочените научни и научно приложни приноси са лично дело на кандидата и са резултат от дългогодишната му творческа и научно-изследователска дейност. Полк. доц. д-р Стойчев владее

отлично специализираната терминология в научната област на своите творчески изследвания, което му позволява с лекота да я прилага в трудовете си представяйки същите на професионален и достъпен за аудиторията език.

8. Критични бележки към представените трудове на кандидата

Към представените за рецензиране материали могат да се отправят и следните критични бележки: в част от публикациите цитираната литература не е оформена съгласно приетите стандарти; основна част от публикуваните научни трудове касаят една строго специфична аудитория, което стеснява възможностите за активно участие в научния обмен и защита на новаторски научни идеи.

Посочените слабости са с препоръчителен характер и не намаляват по никакъв начин стойността на научната продукция и изброените по-горе научни и научно-приложни приноси на полк. доц. д-р Стойчев, доказващи способността му да разработва самостоятелно важни въпроси за военната наука. Препоръчвам на полк. доц. д-р Стойчев в бъдещата си преподавателска дейност по учебните дисциплини в областта на конкурса да бъдат издадени учебници или учебни пособия.

9. Лични впечатления

Познавам полк. доц. д-р Стойчев от около 36 години, още от курсант във ВНВАУ „Г. Димитров“, гр. Шумен, а и от представените ми за рецензиране материали в мене се затвърждава мнението за неговата ерудиция, изследователски дух, креативност, иновативност, мениджърски подход и организираност, за високата му обща култура, професионална подготовка и силно развито чувство за отговорност. Той е с отлични теоретични знания и практически умения, притежава необходимата шабна култура и организационен опит, което му позволява с лекота да обучава различни категории обучаеми (офицери и студенти) и да формира у тях необходимите знания и умения.

Интердисциплинарният характер на научните му изследвания позволява активно участие в учебно-образователния процес на катедра „Съвместни операции и планиране“ в широк спектър от учебни дисциплини в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2.

„Военно дело“. Всичко това ми позволява убедено да заявя, че полк. доц. д-р Стойчев е ерудиран и признат от научните среди учен и е достоен за научното звание „професор“.

Нямам съвместни публикации с кандидата.

10. Заключение

Преподавателската, научно-изследователската и научно-приложната дейност, а също и професионалните качества, отличните познания и умения на кандидата показват, че полк. доц. д-р Стоян Стойчев отговаря на всички научни, нормативни и други критерии, на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а също и нормативната уредба на ВА „Г. С. Раковски“ за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“.

11. Оценка на кандидата.

Запознаването и проучването на представената по обявения конкурс за „професор“ научна продукция от полк. доц. д-р Стойчев, единствен участник в конкурса ми дава основание да дам своята **положителна оценка** за постиженията на кандидата и предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата, полк. доц. д-р Стоян Георгиев Стойчев и да предложи на факултетния съвет при факултет „Национална сигурност и отбрана“ на Военна академия „Г. С. Раковски“ да бъде избран и да заеме академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, по научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“.

Рецензент:

11.08.2023 г.

проф. д-р инж.Велико Петров

REVIEW

of professor engineer Veliko Panchev Petrov, PhD,

professor in the Department of Artillery, Faculty of Artillery, AD and CIS,
of *Vasil Levski* National Military University

**of the scientific papers presented at the competition for occupation of the academic
position "Professor"**

for a full-time academic position for a military officer in the "Joint Operations and Planning" Department of the "National Security and Defense" Faculty at the Military Academy "G. S. Rakovski" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "Military Affairs", in the scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces", in the academic disciplines: "Use of the Armed Forces in Missions, Joint Operations and Multinational Campaigns", "Planning of NATO Operations", "Crisis Response Operations ", "NATO's Comprehensive Approach to Crisis Management" and "Operational Art in Multinational Joint Operations", announced by order of the Minister of Defense of the Republic of Bulgaria No. OX-324/25.04.2023 and promulgated in the "State Gazette" No. 47/30.05.2023

of the sole candidate in the competition:

COL. Associate Professor Stoyan Georgiev Stoichev, PhD, Associate Professor in the "Joint Operations and Planning" Department of the "National Security and Defense" Faculty at the Military Academy "G. S. Rakovski".

Sofia
2023 г.

1. Which of the works presented by the candidate are accepted for evaluation by the reviewer?

The competition for the occupation of the academic position "professor" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "Military Case" in the scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces" is conducted in compliance with all legal and procedural requirements with the participation of one candidate – Colonel Associate Professor Stoyan Georgiev Stoichev, PhD.

In the competition, the candidate presented a general scientific production as follows:

– a dissertation, an abstract and 3 reports that were reviewed upon obtaining the educational and scientific degree "doctor" (PhD) and are not offered for review for the current competition;

– monography (habilitation thesis) - 1 pc. in a volume of 192 pages;

- monography - 1 pc. in a volume of 176 pages;

– published book based on a protected dissertation work - 1 pc. in a volume of 148 pages;

– articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals - 3 nos. in a volume of 24 pages;

– participation in collectives for the development of doctrinal documents in the field of security and defense - 3 pcs.

A total of 6 works with a total volume of 540 pages were submitted for review. From the total list of materials accepted for review, all 6 are authored.

According to my review, all scientific works submitted for evaluation in the competition meet the legal requirements and do not repeat the publications submitted for participation in previous competitions. I fully accept the scientific works proposed for review, as they fully correspond to the topic of the announced competition and present the author as a serious and thorough researcher.

The citation report indicates the impact of the candidate's scientific publications in the literature with a total of 15 known citations.

According to the attached reference, the candidate participated in an international project – International Scientific Research "Operational Architecture of C4ISR Systems".

The candidate has been the supervisor of eight successfully defended doctoral students and the supervisor of fourteen successfully defended graduate students.

The submitted reference within the meaning of Art. 2 b, para. 1 of the Law for the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria (LDACRB) for the fulfillment of the minimum national requirements with attached relevant evidence, included in the presented scientific production by groups of indicators and number of points by Colonel Associate Professor Stoychev, PhD shows a total number of 815 points from the groups of indicators, which exceeds the required 550 points for occupying the academic position of "professor" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "Military Affair".

I am aware of facts that cast doubt on the authenticity of the works and the contribution of their author. A comprehensive analysis of the applicant's output shows that he is an established researcher on these issues, and the titles submitted for review fully meet academic requirements and standards.

2. General characteristics of the candidate's scientific-research, scientific-applied and pedagogical activities.

Col. Associate Professor Stoyan Georgiev Stoychev, PhD graduated from the National Military Artillery School "G. Dimitrov", the city of Shumen in 1988, majoring in "Ground Artillery and ATGM" and acquired the qualification: artillery officer. From 1988 to 1990 he was the commander of a platoon, from 1990 to 1997 he was the commander of a self-propelled artillery battery, from 1997 to 1998 he was the chief of staff of a self-propelled artillery division in various military formations of the Bulgarian army. Successfully graduated National Defence Academy (NDA) "G. S. Rakovski" in 2000, specialty "Operational-Tactical - Missile Troops and Artillery". From 2000 to 2005, he was successively Senior Assistant Chief of the Missile Troops and Artillery Department, Deputy Chief of the Missile Troops and Artillery Department, Senior Assistant Chief of the Operational Department in the Western Command and assistant

head of the "Ground Forces Development" department in the "Planning and Development of the Military Forces" department of the General Staff of the Military Forces.

Since 2005, he has been a full-time doctoral student at the "Ground Forces" department, and in 2008 he successfully defended his doctoral studies in the scientific specialty 05.12.01 "Organization and Management of the Armed Forces" at the NDA "G. S. Rakovski". Since September 2008, he has been a senior assistant in the Department of Military Strategy, and since June 2010, he has been a senior assistant, successively, in the Department of Joint Operations and the Department of Operational Art. From 2012 to 2013, he was on the EU Monitoring Mission in Georgia. From 2013 to 2014, he was the main assistant in the Department of Operative Art. In 2014, he was on the NATO Mission "International Security Assistance Force" Kabul, Afghanistan.

Since May 2015, he has been an associate professor in the Operational Art Department, and since June of the same year, he has been the head of the department. Since July 2016, he is an associate professor in the Joint Operations and Planning Department and head of the same department. From January to October 2019, he held the position of Dean of the National Security and Defense Faculty. From October 2019 to the present, he is the head of the "Joint Operations and Planning" Department of the "National Security and Defense" Faculty at the NDA "G. S. Rakovski" Sofia.

He goes through several training courses and they are as follows: a staff course for officers of all branches of the army, a course for initial training in the protection of classified information, a course military standardization course, a course in the methodology of military scientific research, a course in English II and III level, training course for military personnel from the Republic of Bulgaria for participation in the EU Monitoring Mission (EUMM) in Georgia, training course for military personnel from the Republic of Bulgaria for participation in the operation of the International Security Assistance Forces (ISAF) to in Afghanistan, a Strategic course in English and three online courses at the NATO School in Oberammergau, Germany. All this contributes to his growth in his career, where he skillfully combines his theoretical training with his practical skills, which allows him to appear as an excellent teacher-lecturer, leader of

seminars and practical classes.

The works submitted for review were published in the journal "National Security". They are distinguished by an academic, professional and reader-friendly style.

The analysis of the scientific works submitted for review indicates that the candidate has focused his scientific searches and research interests in several thematic areas:

1. Studies on the problems of *joint operations and their planning in strategic aspects*. The publications presented are based on research and analysis of these operations and the main actions, commitments, processes and procedures concerning their planning at the strategic level in NATO. The works in this thematic direction are: monography (habilitation thesis 3.1.) and article (7.2.).

2. Research in the field of *multi-domain operations (MDO)*, primarily related to joint operations and the evolution of operational art, through the development and application of the concept of this type of operations, being also a new form of use of the military instrument of NATO power, as well as its integration with other non-military instruments of power: diplomatic, economic and informational. The works in this thematic direction are: monograph (4.1.) and article (7.3.).

3. Studies on the problems of *peace and peacekeeping*, primarily related to the possibilities of international organizations to decide and subsequently conduct a peace support operation (PSO), in its various types. The works in this thematic direction are: a book based on a defended dissertation work (5.1.) and an article (7.1.).

The papers presented for review by Col. Associate Professor Stoychev, PhD are distinguished by their consideration of current problems in military theory and practice, outline a consistent and systematic scientific activity of the candidate and are directly related to the thematic area of the announced competition. The careful analysis of his scientific output allows Col. Associate Professor Stoychev, PhD to be defined as a consistent researcher and professional educator, promoting his scientific research and achievements in the field of security and defense. The accumulated professional experience as a commander and teacher, researcher and innovator was directly reflected in his scientific output and fully corresponds to the requirements for occupying the

academic position of "professor" in the professional direction of "Military Affairs".

3. Opinion on the presence of plagiarism.

The author's scientific publications reviewed above show that the candidate has researched, analyzed and systematized information related to under-researched problematic topics using a large number of sources.

My expert assessment is: no evidence of plagiarism. In the course of my work as a member of the Scientific Jury, I have no information that a non-anonymous and motivated written report was received to establish plagiarism in the publications of the candidate for the competition.

4. Evaluation of the pedagogical preparation and activity of the candidate.

At the moment, Col. Associate Professor Stoyan Georgiev Stoychev, PhD is an Associate Professor in the Joint Operations and Planning Department of the NDA "G. S. Rakovski". According to the attached references, he teaches several main disciplines, the most important of which are: use of armed forces in missions, joint operations and multinational campaigns; operational art in joint and multinational operations; operations planning; crisis response operations; joint operations; NATO's comprehensive approach to crisis management and fundamentals of the operational use of armed forces.

The comparative analysis of the academic disciplines and the developed works shows that the academic and research activities of the candidate are combined in a productive creative unity. The candidate is proficient in English at level 2+.2+.2+.2+. according to the requirements of STANAG 6001.

My personal observations allow me to define Col. Associate Professor Stoychev PhD as an excellently prepared, diligent and erudite officer and teacher with accumulated positive experience, a high general culture, an innovative spirit and a developed sense of responsibility.

5. Main scientific results and contributions.

The main results of the candidate are of a scientific and scientific-applied nature and can be reduced to the following.

5.1. In the thematic direction – joint operations and their strategic planning:

– NATO's approach to the application of the principle of the Comprehensive Approach in the preparation and conduct of each of its joint operations/campaigns was researched and analyzed, and its relationship with the application of the various instruments of allied power in them was revealed (3.1.);

– the NATO context for preparation and conduct of joint operations and campaigns was researched and analyzed, revealing the essence, content and possible objectives of the operations/campaigns, and defining the role and importance of the principles, functions and levels of joint operations in achieving the strategic goals and realizing the final state in them (3.1.);

– the crisis management process in NATO and the process for planning operations in NATO at the strategic level were studied and analyzed, revealing the relationship and interdependencies between them (3.1.);

– the process of comprehensive planning of operations at the strategic level in NATO has been researched and analyzed, revealing its organization, the main processes, procedures and coordination in it and indicating the main actions that NATO carries out at the strategic level in each of its phases and their final products (3.1.);

– researched and revealed that the process of extracting and defining the lessons learned from each operation conducted by the Alliance is an invariable part of the principle of the comprehensive approach (7.2.).

5.2. In a thematic direction –multi-domain operations (MDO):

– the concept of operations in MDO was studied and its relationship with other operational concepts in NATO and in NATO member countries was revealed (4.1.);

– the basics of operations in multi-domain operations (MDO) were researched and analyzed, revealing the essence, content and guiding principles of these operations, as well as revealing the operational framework and in the operational approach when conducting such an operation (4.1.);

– the stages and functions of a MDO and their development were researched and analyzed, while the relationship of the MDO concept with other operational concepts and the possible development of capabilities (both military, political and civil) through them was revealed (4.1.);

– the challenges and problems in conducting a MDO with the use of systems and platforms, with artificial intelligence (AI) were investigated, revealing the future of strategic competition and warfare as its main element (4.1.);

– a study and development of military actions by NATO in the horizon to 2040 was carried out, analyzing the five imperatives laid down as a basis for focusing and synchronizing efforts to develop the military instrument of power of the NATO Union: cognitive superiority; the influence and projection of power; commanding across multiple domains and across (between) all of them; multilayered resilience and integrated defense in multiple domains (7.3.).

5.3. In the thematic direction – peace and peacekeeping:

– the theoretical statements and the different approaches of leading international organizations for decision-making on the conduct of PSO were analyzed, and an updated classification of the same was proposed and the essence, role and importance of an OPM in the system of wider operations were determined in response to crises (CRO) (5.1.);

– the principles of preparation and conduct of a given PSO were studied, on the basis of which the preparation of formations of the Armed Forces of our country for participation in such an operation is realized, and on this basis guidelines were proposed for improving the same (national preparation) (5.1.);

– the possible phases and stages in conducting an PSO by multinational forces/formations were studied and analyzed and based on the analysis, the main activities and tasks performed by multinational formations during the various phases were revealed (5.1.);

– the level of ambition and our specific alliance commitments and tasks of the Armed Forces of the Republic of Bulgaria, carried out in military formation of a multinational battle group (7.1.), were revealed.

The papers present the candidate as an accepted and established expert on the mentioned issues, which is confirmed by his active teaching and research work on these issues.

6. Evaluation of the significance of contributions for science and practice

In accordance with the accepted conditional grouping of the contributions in three thematic directions in the works of Col. Associate Professor Stoychev, PhD and their analysis, it can be concluded that they mainly cover the range of science including the study of existing, enrichment and further development of modern theories, research and enrichment of the theory and practice of military science in the areas of joint operations and their strategic planning, multi-domain operations and peace and peacekeeping. They are both scientific and practical in nature. From the point of view of military science, the mentioned contributions are useful, original and significant.

The two monographs developed by Col. Associate Professor Stoychev, PhD and the book based on a defended dissertation are widely used in the educational process of the NDA "G. S. Rakovski". The scientific works of the candidate are the basis for future scientific developments and can be successfully used in the preparation of students studying at the NDA "G. S. Rakovski".

7. Assessment to what extent the contributions are the work of the candidate

Following the development of the scientific growth of Col. Associate Professor Stoychev, PhD allow me to express my conviction that the mentioned scientific and scientifically applied contributions are the personal work of the candidate and are the result of his long-term creative and scientific research activity. Col. Associate Professor Stoychev, PhD has an excellent command of the specialized terminology in the scientific field of his creative research, which allows him to easily apply it in his works, presenting them in a professional and accessible language for the audience.

8. Critical notes to the submitted works of the candidate

The following critical comments can be made to the materials submitted for review: in some of the publications, the cited literature is not formatted according to accepted standards; the main parts of the published scientific works concern a strictly specific audience, which narrows the opportunities for active participation in the scientific exchange and protection of innovative scientific ideas.

The indicated weaknesses are of a recommendatory nature and do not reduce in any way the value of the scientific production and the above-listed scientific and scientific-applied contributions of Col. Associate Professor Stoichev, PhD proving his

ability to independently develop important questions for military science. I recommend to Col. Associate Professor Stoychev, PhD in his future teaching activity in the academic disciplines in the field of the competition that textbooks or study aids be issued.

9. Personal impressions

I have known Col. Associate Professor Stoychev, PhD for about 36 years, since I was a cadet at NMAS "G. Dimitrov", the city of Shumen, and from the materials presented to me for review, my opinion is strengthened about his erudition, research spirit, creativity, innovation, managerial approach and organization, about his high general culture, professional training and highly developed sense of responsibility. He has excellent theoretical knowledge and practical skills, possesses the necessary staff culture and organizational experience, which allows him to easily train different categories of trainees (officers and students) and to form in them the necessary knowledge and skills.

The interdisciplinary nature of his research allows active participation in the educational process of the "Joint Operations and Planning" Department in a wide range of academic disciplines in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional direction 9.2. "Military Affair". All this allows me to state with conviction that Col. Associate Professor Stoychev, PhD is an erudite scientist recognized by scientific circles and is worthy of the scientific title "Professor".

I have no joint posts with the candidate.

10. Conclusion

The teaching, research and scientific-applied activities, as well as the professional qualities, excellent knowledge and skills of the candidate show that Col. Associate Professor Stoyan Stoychev, PhD meets all scientific, normative and other criteria, the requirements of the Law on the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation, as well as the regulations of the NDA "G. S. Rakovski" for occupying the academic position of "professor" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "Military Affair".

11. Evaluation of the candidate.

Acquaintance and study of the scientific production presented in the announced competition for "professor" by Col. Associate Professor Stoychev, PhD the only participant in the competition, gives me the reason to give my **positive assessment** of the candidate's achievements and I propose to the respected Scientific Jury of the competition to rank the candidate, Col. Associate Professor Stoyan Georgiev Stoychev, PhD and to propose to the faculty council at the National Security and Defense Faculty of the National Defence Academy "G. S. Rakovski" to be elected and occupy the academic position of "professor" in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional direction 9.2. "Military Affairs", in the scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces".

Reviewer:

11.08.2023 г.

Professor Doctor

Veliko Petrov